

Tématem práce, jak svědčí i název, je právní úprava postavení kolektivních správců práv autorských a souvisejících v právu Evropských společenství, a to zejména ve vztahu k soutěžnímu právu ES.

Je tedy patrné, že se téma dotýká dvou základních právních oblastí. Jednak oboru práva autorského, které okrajově upravuje rovněž kolektivní správu, a dále také práva soutěžního, kde otázka porušování hospodářské soutěže kolektivními správci je na evropské úrovni jednou z pravidelně projednávaných otázek¹.

Kolektivní správu lze definovat jako prostřednickou činnost kolektivních správců, která v prostředí nabídky autorských a souvisejících práv a poptávky komerčních uživatelů zahrnuje základní služby: (i) poskytování licencí komerčním uživatelům; (ii) sledování a monitoring využívání práv a zajišťování uskutečňování povinných plateb, dodržování licenčních smluv a zajišťování postihu jejich porušení (výkon, donucení); (iii) výběr poplatků; (iv) distribuce poplatků nositelům práv. Součástí tohoto systému je provádění srážek z distribuovaných prostředků za prováděné služby a často taky na prospěšné účely (sociální, kulturní, atd.)². Kolektivní správce vystupuje zpravidla jako zástupce jednotlivých nositelů práv, a to přímo nebo zprostředkovaně (zastoupení jiným kolektivním správcem, zastoupení společností sdružující nositele práva).

Přeshraničně funguje kolektivní správa na bázi systému recipročních dohod mezi kolektivními správci navzájem, kterými se kolektivní správci vzájemně zmocňují k udělování licencí spravovaných druhým kolektivním správcem³.

Práva kolektivně spravovaná zahrnují zejména následující práva: práva k hudebním dílům, literární vydavatelská a nakladatelská práva, práva k audio-vizuálním dílům a filmová práva.

což už v této době vzbuzovalo určité obavy ze zneužívání monopolního postavení⁷; až do dnešní situace, kdy je kolektivní správa nucena vyrovnávat se a pružně reagovat na fenomén dynamického rozvoje elektronických, zejména online a on-air způsobů využívání autorských děl⁸.

Zatímco právní forma a detaily úpravy postavení kolektivních správců se stát od státu může lišit, pro valnou většinu kolektivních správců platí, že mají na trhu spravovaných služeb buďto monopolní, nebo výrazně dominantní postavení.

Téma této práce se zaměřuje na právní postavení kolektivních správců z hlediska jednání těchto subjektů ve vztahu k ochraně hospodářské soutěže.

Vůči členům a vůči uživatelům jsou kolektivní správci v naprosté většině případů omezeni normami o zákazu zneužití dominantního postavení.

V jednání mezi sebou navzájem na vzájem (zejména při uzavírání recipročních smluv) přichází v úvahu zejména zákaz uzavírání dohod omezujících soutěž.

Jedná se o téma aktuální podléhající dynamickému vývoji zejména v souvislosti s aktuálním vývojem v oblasti elektronických médií a především ve vztahu k jejich využívání online.

Svým zaměřením se v aktuální české literatuře tématu práce blíží publikace Kolektivní správa autorských práv a práv souvisejících s právem autorským.⁹ Tato je však již přes nadále platný a cenný teoretický základ již do značné míry neaktuální, neboť nereflktuje nový AuZ a dále také aktuální vývoj v oblasti evropského práva (rozhodnutí druhé generace *Daftpunkt*, *Santiago*, *Cannes Extension Agreement*, *CISAC*, *IFPI Simulcasting* ani doporučení Komise č. 2005/737/ES), atd. Obecně o právu evropském a soutěžním pojednává několik českých publikací a celá řada zahraničních publikací.

Jádrem práce bude zejména analýza základních, nejčastěji citovaných rozhodnutí (*GEMA I*, *II*, *III*, *SACEN*, *Luzeau*, *Tournier*, *Daftpunkt*, *Santiago*, *Cannes Extension Agreement*, *IFPI Simulcasting* a *CISAC*)

Tato analýza bude v úvodu doplněna stručným nástinem evropské úprav práva na ochranu hospodářské soutěže včetně stručného exkursu do vývoje soutěžního práva v angloamerické právní oblasti, na které navazovalo¹⁰ protimonopolní a antitrustové právo USA, které je označované za kolébku moderního soutěžního práva¹¹.